

Số: 425/TB-VPCP

Hà Nội, ngày 18 tháng 9 năm 2024

THÔNG BÁO

**Kết luận của Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà
tại cuộc họp trực tiếp và trực tuyến về Nghị định quy định xử phạt vi phạm
hành chính trong lĩnh vực đất đai**

Ngày 30 tháng 8 năm 2024, tại Trụ sở Chính phủ, Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà chủ trì cuộc họp trực tiếp và trực tuyến về Nghị định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực đất đai. Tham dự cuộc họp tại điểm cầu Trụ sở Chính phủ có: Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường, đại diện lãnh đạo các Bộ: Tư pháp, Tài chính, Quốc phòng, Công an, Xây dựng, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Kế hoạch và Đầu tư; Thanh tra Chính phủ; Văn phòng Chính phủ; đại diện lãnh đạo Ủy ban Pháp luật của Quốc hội, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam; đại diện lãnh đạo Ủy ban nhân dân các tỉnh tham dự trực tuyến qua điểm cầu tại trụ sở Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Sau khi nghe báo cáo của Bộ Tài nguyên và Môi trường, ý kiến phát biểu của đại diện các bộ, cơ quan, địa phương dự họp, Phó Thủ tướng Chính phủ kết luận:

1. Luật Đất đai 2024 có hiệu lực từ ngày 01 tháng 8 năm 2024, các nghị định quy định chi tiết thi hành Luật Đất đai đã được ban hành đòi hỏi Nghị định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực đất đai sớm được hoàn thiện, đảm bảo sự phù hợp, đồng bộ và thống nhất của hệ thống pháp luật về đất đai, đáp ứng yêu cầu của xã hội trong giai đoạn hiện nay. Phó Thủ tướng Chính phủ hoan nghênh các bộ, địa phương và các cơ quan thông qua thực tiễn của mình đã đóng góp ý kiến cụ thể, chi tiết về các hành vi vi phạm, mức xử phạt, hình thức xử phạt bổ sung, các biện pháp khắc phục hậu quả, thẩm quyền, trách nhiệm của các cơ quan, cá nhân liên quan, làm rõ những bất cập, hoàn thiện hơn nội dung dự thảo Nghị định.

2. Để tiếp tục hoàn thiện dự thảo Nghị định, Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì, phối hợp với Bộ Tư pháp và các bộ, cơ quan liên quan nghiên cứu ý kiến đóng góp tại cuộc họp, rà soát dự thảo Nghị định, đảm bảo tính hợp hiến, hợp pháp và nguyên tắc thống nhất, đồng bộ với các quy định của Luật Đất đai, Luật xử lý vi phạm hành chính, Luật Thanh tra và các quy định của pháp luật chuyên ngành có liên quan. Trong đó, lưu ý:

a) Cần rà soát các quy định của Luật Đất đai năm 2024 và các nghị định quy định chi tiết thi hành Luật Đất đai để bổ sung đầy đủ các hành vi, đối tượng như: vi phạm trong chuyển đổi cơ cấu cây trồng vật nuôi trên đất lúa; chưa làm thủ tục

giao đất mà đã tiến hành xây dựng công trình; lấn đất, chiếm đất chưa sử dụng ...; rà soát với Nghị định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kinh doanh bất động sản để không trùng lắp, đồng thời tránh bỏ lọt hành vi. Làm rõ một số khái niệm để dễ hiểu, dễ thực hiện.

b) Nghị định cần quy định rõ nội hàm, tính chất của các hành vi vi phạm, đối tượng vi phạm phù hợp với thực tiễn, dễ hiểu, dễ kiểm tra, dễ phát hiện, dễ lượng hóa trong thực thi và giám sát việc thực thi; phải có các chế tài đủ mạnh, đủ sức răn đe để ngăn ngừa các hành vi vi phạm; thúc đẩy phân cấp, phân quyền, quy định rõ trách nhiệm của từng cấp, từng ngành; thiết lập công cụ kiểm soát quyền lực của cơ quan, người có thẩm quyền trong quản lý đất đai nhất là tăng cường trách nhiệm của cấp xã (cấp trực tiếp quản lý đất đai trên địa bàn) trong phát hiện, xử lý và báo cáo cấp có thẩm quyền xử lý các hành vi vi phạm.

c) Về quy định xác định số lợi bất hợp pháp cần có quy định đảm bảo tính khả thi, phù hợp với Luật Đất đai (Điều 171, Điều 172...) và thực tiễn tại các địa phương; có quy định xử lý số lợi bất hợp pháp đối với trường hợp nhiều tổ chức hoặc cá nhân cùng vi phạm, cùng hưởng lợi từ một vụ việc vi phạm.

d) Đối với tính hợp hiến, hợp pháp trong quy định về thu hồi đất, Bộ Tài nguyên và Môi trường rà soát quy định trong Luật đất đai năm 2024 về các trường hợp thu hồi đất do vi phạm, thẩm quyền, trách nhiệm đảm bảo đã được Luật định; trên cơ sở đó thống nhất với Bộ Tư pháp báo cáo Chính phủ xem xét, quyết định.

đ) Đối với các hành vi có yếu tố lịch sử mà chưa có văn bản xử lý như: không xử lý đối với trường hợp hộ gia đình, cá nhân sử dụng đất trước ngày 15 tháng 10 năm 1993 mà chưa có văn bản xử lý vi phạm của cơ quan nhà nước có thẩm quyền trước ngày Luật Đất đai năm 2024 có hiệu lực thi hành (khoản 4 Điều 3 dự thảo Nghị định),..., Bộ Tài nguyên và Môi trường rà soát các quy định của pháp luật qua từng thời kỳ, làm rõ sự phù hợp với Luật Xử lý vi phạm hành chính để có quy định xử lý trong Nghị định phù hợp với hành vi.

e) Về quy định xử lý đối với một người vi phạm cùng một hành vi tại nhiều thửa đất trên cùng một địa giới hành chính cấp xã hoặc trong cùng một dự án: Bộ Tài nguyên và Môi trường chủ trì phối hợp với Bộ Tư pháp căn cứ vào nguyên tắc quy định của Luật Xử phạt vi phạm hành chính để có quy định phù hợp với tính chất, quy mô, mức độ vi phạm, đảm bảo có tính răn đe, ngăn ngừa đáp ứng yêu cầu quản lý nhà nước tại địa phương và đúng quy định của pháp luật.

g) Quy định các nguyên tắc, tiêu chí, các trường hợp phải khôi phục nguyên trạng, trong đó có quy định trách nhiệm khôi phục nguyên trạng đối với trường hợp nhiều tổ chức hoặc cá nhân cùng vi phạm từ một vụ việc và giao Ủy ban nhân dân cấp tỉnh ban hành quy định cụ thể về khôi phục lại tình trạng ban đầu đảm bảo khả thi, phù hợp với thực tế tại địa phương.

h) Về hình thức xử phạt bổ sung “tước quyền sử dụng giấy phép có thời hạn” chỉnh lý theo hướng trường hợp giấy phép còn thời hạn ít hơn thời hạn xử phạt thì áp dụng thời hạn tước là thời hạn còn lại của giấy phép và chỉ được cấp lại sau thời gian tước theo quy định của pháp luật đảm bảo thống nhất với dự thảo Nghị

định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 118/2021/NĐ-CP ngày 23/12/2021 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Xử lý vi phạm hành chính đang trình Chính phủ.

i) Hoàn thiện các quy định về trách nhiệm, kinh phí đo đạc xác định diện tích đất vi phạm trong trường hợp không có dữ liệu về hồ sơ địa chính của thửa đất đảm bảo tính khả thi, phù hợp với thực tiễn.

3. Bộ Quốc phòng, Bộ Công an, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp với Bộ Tài nguyên và Môi trường rà soát bổ sung thẩm quyền lập biên bản, thẩm quyền xử phạt của các cơ quan khác như cơ quan thanh tra của quốc phòng, công an, nông nghiệp... phù hợp với thẩm quyền quy định trong Luật Xử lý vi phạm hành chính.

4. Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương trên cơ sở thực tiễn gửi ý kiến góp ý cụ thể đến Bộ Tài nguyên và Môi trường để nghiên cứu, hoàn thiện dự thảo Nghị định. Bộ Tài nguyên và Môi trường sau khi nghiên cứu, tiếp thu, giải trình và báo cáo Phó Thủ tướng Chính phủ trước 20 tháng 9 năm 2024.

5. Giao Văn phòng Chính phủ theo dõi, đôn đốc theo chức năng, nhiệm vụ được giao.

Văn phòng Chính phủ thông báo để các bộ, ngành, địa phương biết, thực hiện./.

Nơi nhận:

- Thủ tướng, các PTTg Chính phủ;
- Các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ;
- UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương;
- VPCP: BTCN, các PCN, các Vụ: PL, QHDP; TGĐ Cổng TTĐT;
- Lưu: VT, NN (1b). Thanh

KT. BỘ TRƯỞNG, CHỦ NHIỆM

Mai Thị Thu Vân